

Drøbak sentrum

Beliggenhet

Drøbak og ligger på østsiden av Drøbaksundet i Oslofjorden, 3 mil sør for Oslo.

Nasjonale interesser

Kulturmiljøet er av nasjonal interesse på grunn av sin betydning i norsk nærings- og sjøfartshistorie på 1700- og 1800-tallet noe som vises gjennom byens godt bevarte bygningsmiljø.

Byen har opplevelsverdier knyttet til stedets bygnings- og tomtemønster langs de selvgrodde gatene og relasjonen til fjorden og landskapet rundt. Det arkitektoniske uttrykket som spenner helt fra 1700-tallet og frem til i dag formidler stedets lange handels- og kulturhistorie gjennom sin bebyggelsesstruktur samt bygningenes materialer, byggemåter og stil. Området utgjør et helhetlig kulturmiljø.

Beskrivelse

Drøbak var på begynnelsen av 1600-tallet et viktig utførselssted for trelast. Handelsborgere i Christiania kjøpte husmannsplassene Husvik, Drøbak og Vennebek for å drive uthavner midt på 1600-tallet, og stedet fikk status som ladested og vinterhavn under Christiania. Håndverkere, sjøfolk og andre handelsmenn søkte seg etter hvert til stedet som gradvis vokste fram som handelssted. Ladestedet fikk kjøpstadsrettigheter i 1842. Da trelasthandelen fra midten av 1800-tallet begynte å avta vokste det i stedet frem en stor eksport av is. Ved slutten av århundret var begge disse næringene nærmest borte og var blitt erstattet av handel, småindustri og rekreasjon.

Drøbak har unngått store bybranner og siden byen hadde utviklingsarealer utenfor den historiske bykjernen har Drøbak bevart en betydelig bestand viktige enkeltbygninger og bygningsmiljøer fra 17- og 1800-tallet. Gjennom den selvgrodde gatestrukturen, de trange smugene, husrekker tett i tett og små pittoreske bygninger oppleves Drøbak omtrent slik byen var på 1800-tallet. Byens næringsbygg fra 1700- og 1800-tallet finnes rundt torvet og langs Storgata og karakteriseres av to etasjes bygninger. Drøbak fikk også flere hoteller og mange sommervillaer for velstående byborgere.

Faglige råd for forvaltning

Generelle råd

De etterfølgende faglige rådene skal bidra til å ivareta kulturhistoriske og arkitektoniske verdier i forvaltningen av kulturmiljøet.

Verneverdiene forutsettes ivaretatt av kommunen i deres plan- og byggesaksbehandling. Dette gjelder både hensyn til viktige enkeltbygg, kulturminner, grøntområder og kulturlag innenfor kulturmiljøet samt landskapsrelaterte og strukturelle sammenhenger.

Landskapsnivå

- Utbygging og utfylling av sjø- og havneområder som visuelt og funksjonelt skiller den historiske byen fra sjøen skal unngås.
- Gateløp som er åpne mot sjøen skal ikke lukkes igjen.
- Innen området skal terreng og vegetasjon bevares og eksisterende naturtyper skal ivaretas.
- Innenfor området skal eksisterende stedegen vegetasjon ivaretas.
- Tak skal vurderes som del av byens taklandskap og behandles som en del av tiltakets samlede arkitektoniske uttrykk. Ved eventuelle nybygg og ombygginger skal tekniske anlegg, som heisoppbygg og ventilasjonsanlegg m.m., integreres i den arkitektoniske utformingen.
- Ethvert tiltak innenfor kulturmiljøet skal ha gode visuelle kvaliteter både i seg selv, i forhold til tiltakets funksjon, og dets bygde og naturlige omgivelser og plassering.

Områdenivå

- Ved brann eller annen uopprettelig skade bør ny bebyggelse gjenoppbygges som rekonstruksjoner på dokumentert grunnlag.
- I tilstøtende randområder skal nye tiltak ikke redusere opplevels- eller bruksverdien knyttet til det historiske bymiljøet.
- Utfylling av tomtearealer anses som uheldig tiltak som svekker lesbarheten og opplevelsen av det historiske bebyggelsesmønsteret.
- I området skal historiske bygningshøyder og gesimshøyder være førende for eventuelle nybygg. Den historiske bebyggelsens karakteristiske volum med skala og proporsjoner, samt plassering av bygninger skal videreføres ved nye tiltak.
- Eksisterende bebyggelsesmønster skal opprettholdes.
- Eiendoms- og tomtestruktur skal gi føringer for den prinsipielle bebyggelsesstrukturen. Der den historiske tomtestrukturen slås sammen er det viktig at den uttrykker seg i fasadenes inndeling og rytme.
- Gater og smug skal ikke bygges igjen da dette vil forringe området historiske karakter og lesbarhet.
- Bebyggelsesmønsteret, torgene, og gatestrukturen er en viktig del av området historie og skal bevares og videreføres.

Bygningsnivå

- Ved vedlikehold og utbedring skal kulturhistoriske og arkitektoniske verdier som knytter seg til de historiske byggenes detaljer bevares, derav material- og fargebruk, dør- og vindusutforming og øvrige bygningsdetaljer. Originale bygningsdeler skal bevares, dersom disse er tapt skal de rekonstrueres etter historiske forbilder.
- Riving av trehus skal unngås. Dette gjelder også for murhus av kulturhistorisk interesse innenfor området.
- Stedegen byggeskikk og håndverkstradisjon skal opprettholdes og videreføres ved eventuelle nye tiltak, herunder endringer, til-, på- og nybygg. Ved eventuell oppføring av tilbygg skal tilpasses eksisterende bebyggelse og underordnes denne.

- Der det er gjennomført uheldige tiltak som har svekket kulturmiljøets egenart bør det gjennomføres byreparasjon i form av tilbakeføring og gjenoppbygging som viderefører den lokale byggeskikken.
- Den historiske fargepaletten skal videreføres, eventuelt tilbakeføres på dokumentert grunnlag.

Møbleringsnivå

- Eksisterende gatebelegg, gatemøblering og elementer som er karakteristiske for området skal bevares eller tilbakeføres. Utbedring skal skje ved bruk av tradisjonelle materialer og teknikker.
- Nytt gatebelegg, ny gatemøblering og nye elementer som innføres i området skal utformes i henhold til historisk forbilde som samsvarer med områdets stedegne karakter.
- Tekniske innretninger, herunder også skilt og reklame, skal gis en diskret utforming og ha en plassering, materialbruk og fargevalg som harmonerer med områdets karakter.
- Eksisterende gatebelegg, trapper, forstøtningsmurer, utomhus- og hageanlegg, gangveier, terrasseringer, trapper, murer og andre konstruksjoner som er karakteristiske for området skal bevares eller tilbakeføres. Utbedring skal skje ved bruk av tradisjonelle materialer og teknikker.
- Hageareal og verdifulle trær skal bevares.